

Letna plača 1 for. 50 kr.
Družteniki dobivajo
list brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji in nepremožni
kmetovalci plačajo
le po 75 kr.

Slovenska čebela.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Opravila pri čebelnjaku meseca marca. — Poskušnje umnega čebelarstva v Indiji. — Prošnja čebelarjev v Solnograškem velikem zboru. — Življenjepisne črtice. II. Baron Berlepš. — Naznanilo kujig. — Družtenikom v naznanilo.

Opravila pri čebelnjaku meseca marca. *)

R. — Toplejši solnčni žarki tega meseca spodbadajo tudi čebele k novemu delovanju. Zdaj še le — posebno če so bile ves čas pri miru ali jih je sicer slabo vreme zadrževalo — se skrbno osnažujejo. Tudi v panji si za snago prizadevajo, pometajo in izpeljavajo mrličje, snažijo satovje i. t. d. Kolikor mogoče je treba čebelicam pomagati, posebno mrtve čebele pridno iz panja spravljati. Pred čebelnjakom se prostor s peskom posuje. Kader je toplo vreme, se satovje iz Dzierzonovega panja v družega praznega preloži, ter pregleduje, ali ima matico in zalego ali ne. Naše navadne panjove z nepremakljivim satovjem je najboljši iz stanja vzeti, obrniti, ter spodnjo desko odtrgati in vse pazno pregledati. Po tem takem se človek bolj gotovo prepriča, ali je v panji vse prav ali ne, kakor po družih le skušenim in izvedenim čebelarjem znanih znamenjih, na pr. nekako posebno šumenje in žalovanje, letanje čebel itd., ktere zamorejo zavolj več vzrokov le negotova znamenja biti. Ako ne najdeš ne matice, ne zalege, je najboljši tak panj z drugim združiti. Mu zdaj zalego dajati, naj bi si matico sam zlegel, je še prezgodaj, tedaj prazno delo, ker naj bi jo tudi zlegel, bi bilo zastonj, ker zavolj pomanjkanja trotov bi vendar le blizo maja rodovitna ostala. Od čebelarskih barantavcev rodovitno matico kupovati, je predrago; kdor bi jo sam imel, se vé, bi se najlože škode varoval. Sploh pa naj si čebelar zapomni, da dva slaba pa združena panjova saj še enkrat toliko dobička donášata, kakor da bi oba slaba vsaki posebej ostala in delala. — Posebno pa naj čebelar čuje, da slabe panjove — še celó če bi bili brez matice — obvarje nevarnih ropnic. Zato naj izletna žrelica pomanjša, t. j. zamaši tako, da le kake 2 čebeli vstric vun in noter za-

*) V drugem listu so bile opravila pri čebelnjaku po zmoti natisnjene. Da bi kdo pozneje tega v tretjem listu, kamor sliši, zastonj ne iskal, ponatisnemo zarad reda ta članek še v tem listu.

morete. Dobro je tudi malo cevko ali trobelico tako v žrelice vtakniti, da čebele vun in noter le skozi cevko zamorejo. Ropnice dohajajo večji del le od strani, ter se tako tesnega vhoda bojé, od znotraj pa tudi slabe čebele vhod lahko zabranijo. Slabemu panju pomagati se posebno lahko zgodi, če se močnemu panju nekaj satovja vzame, kake dva dni kam postavi, da se čutijo osrotene brez matice ter ga potem slabotnemu panju dodá. Pri medu se razne čebele najpred sprijaznijo, če se združeno prebivalstvo na tamoten kraj za kaki dan postavi, je še bolj prav.

Meseca marca nastane največkrat lakota, toraj je slabe čebele treba krmiti. Tudi je dobro koritice z vodo pred čebelnjak postaviti; po vodi naj plavajo kake dilice, da čebele vode iskaje ne utonejo. Vodo je treba večkrat spremeniti. Če imajo malo cvetličnega medú za zalego in ni v okolici vrbovja: vrba, topol, jelša, lešča itd., je treba čebelam moke predstavljati. Dene se namreč ržene moke, — še boljša pa je kostanjeva moka — v kak prazen sat, ter se kom blizo pred čebelnjak postavi, da ga čebele lahko najdejo, kader jim je treba. Znabiti malokdo misli, koliko to čebelam pomaga in zalega pospešuje.

Prošnja čebelarjev v Solnograškem velikem zboru.

Gotovo ima država obilno pomočkov, po malem povsod razširjeno čebelarstvo zdatno podpirati, dasiravno bi bili izdajki komej imena vredni v oziru velikega dobička, kateri bi se lahko dosegel. Bodi nam dovoljeno, v vtrjenje naših končnih predlogov in nasvetov v kratkem omeniti, kako lahko bi se čebelarstvo podpiralo in zadržeki odstranili. Naj pred navedemo besede c. kr. ministerstva kmetijstva (Wochenblatt des k. k. Ackerbauministeriums v. J. 1870 Nr. 36 pag. 443). „Te in enake napake (svojevoljni zaukazi, tirjanja in poberanje plače od srenjske strani i. t. d.) tirjajo nemudno pomoč po postavodajavni poti. Ministerstvo kmetijstva je pri vseh pritožbah, kolikor je bilo precej mogoče, preiskovalo in pomagalo; ker pa bi bilo velike preiskave treba, zlasti da bi se po vstavni poti veljavne zapovedi dale, tam si je gradivo naberalo za prihodnjo postavodajalstvo.“ Mi iz tega sklepamo, da je visoka vlada si v dveh letih nabrala obilno gradiva, in da nič bolj ne spričuje kakor to naznanilo, v kakih nadlogah se čebelarstvo znajde in kako potrebno je, da se postavodajalstvo ozira na toliko imeniten oddelek kmetijstva, da čebelarstvo ne ostaja dalje brez postavne pravice pri vsih obilnih prošnjah in pritožbah.

Že pred 15 leti so čebelarji predložili neki načrt postav tadajni zvezni nemški vladi, ktera je namesti postav le nektare gospodarske družbe za mnenje prašala, ktere pa niso razumele in poznale napak in nadlog, v katerih čebelarstvo tiči. Imenovani načrt je bil še enkrat pretresen od zvedenih pravoslovcev l. 1869 ter vsem vladam predložen. Cela vrsta potrebnih postav, n. pr. za varstvo ptičev i. t. d. je beli dan zagledalo, le čebelarstvo je bilo spet pozabljeno, kakor vselej; čeravno je največje cene ne le zarad medú, ampak za kmetijstvo sploh.

Poskušnje umnega čebelarstva v Indiji.

(Iz časopisa „Indian Daily News“.)

Kjer koli se človek naseli, najde čudno zaževko — čebelico, katera je po celem svetu razširjena. V stvarjenji ima imenitno nalogo, ter k oplodenji vsa-koršnega cveta prav veliko pomaga. Pripoveduje se, da detelja iz Anglije prine-sena je dajala v Neuselandiji obilne košnje, pa nobenega semena, dokler ni bila tudi čebela tje zanešena. Tudi Indija pozna čebelo, ter je tū trojnega plemena. Čebele enega teh treh plemen so velike, kakor sršeni, njih pik pa tudi ravno tako strupén; satovje prilepijo navadno na veje dreves, ter je dostikrat veliko kakor kolo navadnega vozá. Namenil sem se bil, s temi se najpred soznaniti, pa kmalo sem tudi spoznal, da pri tem soznanjenji bo treba največe previdnosti. Najpred sem si prizadeval pozvediti, koliko mi zamore prečudna čebela škodo-vati; njena pridnost za nabiranje medú mi je bila kmalu znana — veja z me-denim kolesom blizo mojega stanovanja me je tega zadosti učila. Sat je bil na koncu veje popolno tri palce debel, po močnih vejah je bil še debeleji. Zgornji del satovja je imel štiri palce, ter je bil popolno z medom napolnjen. Sat pri-lepljen po veji je bil blizo čevlja dolg. Ljubi bralec, znabiti čebelar, glej kolika mera sladkega medú za sami trud spodrezovanja! Najlože se tak sad dobí, če se zvečer ogenj pod vejo zakuri, ter čebele, ktere dima ne morejo trpeti — pre-žene. Pripovedujejo se pa tudi strahovite reči od neprevidnih potnikov, kteri so ogenj pod drevjem podnetili, preden so bili gotovo prepričani, da ne bo dim nikomur nadležen. Tako je neki arabski barantavec s konji pod drevesom ogenj naredil in ni bilo pol četrтинke ure, ko so srdite saurungs (indiško imé čebel) konje napadle, da so se proti vsem štirim vetrovom razkadili, dva pa privezana sta kmalo zarad strupenih pikov poginila; nekaj gonjačev je več dni bolnih le-žalo. Ko sem bil sklenil s čudno živalco se seznaniti, še takih reči nisem vedel. Blizo moje sobe se je bil roj na veji mangodrevesa vselil. Najpred sem hotel z eno poskusiti, pomolim jim palico in kmalo se mi jih kakih deset gori vsede. Ena mi je bila posebno všeč; s to delam najpred znanje. Primem jo za peruti in — brž mi je želo pokazala. „Prav, jej rečem, poskusiva kaj znaš“ ter jej mazinec leve roke pomolim. V tistem trenutku sem svojo oteklino poteptal, ker pičila me je bila z nepričakovano zlobo; k sreči je bila zarinila želo bolj po vprek, pekoča bolečina se je pa pri vsem tem razširila po celi roki noter do rame, in tedaj sem se tudi prepričal, da se s takimi živincami ni pečati, ter najboljši vsega znanja se ogibati. Poznejši sem se tudi prepričal, da je méd nekako zagaten, včasih celó tudi nezdrav. Kaj ne, si bi marsikdo mislil: „kislo, nezrelo grozdje“, bodi si, pa — povedal sem resnico.

Že v moji domačiji na Angleškem je bilo čebelarstvo moje največe veselje. Že ko mladega dečeka so me nežne živalice dostikrat pognale in opikale, ker sem se najrajši pred čebelnjak vstopil, ter njih letanje in brenčanje premišljeval, zlasti kedar so z rudečimi, belimi, rumenimi hlačicami domu prihitele. To je méd, so mi včasih mati rekli; vjamem sem ter tje ktero, jej hlačice sezujem, po-kušam, pa bilo mi je premalo sladko, ter si mislim, mati sami medú ne poznajo,

ali pa me je čebelica iz nevošljivosti ukanila. Ako so me oča pri delu zapazili, je bila za nevarni trud še šiba plačilo.

Naj še povem, kaj je pri meni že v otročjih letih pozornost na čebelarstvo obudilo.

Bilo je o neki temni, hladni noči, vsi smo okoli ognja sedeli, ko neki sluga prisopiha, ter pripoveduje, da so tatje na vrtu. Kdor je imel zadosti poguma, hiti vun in posluša, pa vse je bilo tiho. Oča vendar le še dalje ogledujejo; ko pridejo na vrt, se jim dozdeva, da pri čebelnjaku ni vse v redu, in res najtežejega panja je bilo zmanjkalo. Ena sama pot je od nas k hišam in v mesto peljala, po tej so hiteli za tatovi. Ko četrtno uro hodijo, jih sreča človek, ki je zatrdoval, da ni prav nikogar srečal. Vrnejo se. Oča pa gredo drugi dan v mesto, vse pregledujejo, ter satovje na prodaj postavljeno res najdejo. Kupčevavec pové, kdaj ga je kupil, pa prodajalca ni poznal, rekel je pa, da zvečer spet pride, in če hočejo počakati, ga lahko vidijo. Počakali so; tat pride in ni bil noben drugi, ko tisti človek, ki je sinoči trdil, da ni vidil človeka na cesti. Tožiti in hudodelstvo dokazati, bi bilo težavno, tedaj je vse tako ostalo. Bil sem jaz takrat kake 3 leta star, in sem z vso skrbjo vedno čebele čuval, da bi jih kdo več ne ukradel, se vé da, le — po dnevi!

Pa povrnimo se v moje zdanje stanovanje — v Indijo. Ko sem se po več skušnjah prepričal, da se saurungs-čebela ne dá vdomačiti, sem našel k svojemu največjemu veselju v žlamboru votlega mango-drevesa prav krotke čebele. Ker mi posebnosti indiških čebel niso bile znane, sem jih imel od začetka enake z našo domačo čebelo na Angleškem, ter sem jim tudi enaki panj napravil. Dleto in kladvo sem mogel sam v roke vzeti, ker mi nobeden ni hotel pomagati. Ko pridem do njih, so popustile satovje godernjaje in so se komolec vikšej pomaknile. Jaz satovje vzamem in ga kolikor mogoče lepo v panj spravim in čebel, kolikor jih dosežem, pridenem. Al ni se mi posrečilo, kolikorkrat jih tudi v panj denem. Tedaj postavim panj v votlino in vse okrog zamažem in zamašim, ter sem mislil: zdaj morajo skozi panj, tedaj bodo saj satovje z medom in zalego oblegle, pa — spet so me ukanile. Drugi dan najdem ves roj zunaj na panji viseti, znotraj pa nobene čebele. Videl sem, da so bile sklenile nadležnemu sitnežu popolno slovó dati ter si drugej stavovanja poiskati; pa prehitel sem jih bil, ter jih s peresom v neko pletenico pobrisal. Imel sem jih do družega jutra vjete; al drugi dan jim komaj žrelice odprem, ko brž celi roj odletí, ter mi mučeniku veselo prepevaje norce kaže. Posreči se mi vendar, da še matico vjamem in nekaj delavnega čebelstva priprem. Postrizem jej perutici in jo s čebelami vred v širokoplitvo steklenico denem. Kmalo zapazim, da so pridejani sat prilepile in kar je bilo poškodovanega, popravile, da celó mlado zalego najdem. Od veselja bi bil skoraj zaukal, da mi je po tolikem trudu vendar enkrat se posrečilo.

Šest dni so se prav dobro obnašale; če jih je bilo tudi malo, le kake lote še, so bile vendar pokojne in prav pridne. Mojega vsakdanjega opazovanja so se bile navadile; celó kraljica je blagovoljno dovolila, da sem jo smel prijeti, ter je šetala po moji roki. Sedmi dan je bilo vsega veselja konec. Služabnik mi pové, da so jo čebele iz panja pobrisale. Brž grem gledat, kako in zakaj? in kaj je z matico zarad pristriženih perutnic? Vidim, da so mravlje panj tolovajsko na-

padle, ter čebele pregnale, da celó tudi zalege so se bile že lotile. Matico vender najdem in nekaj malega čebel. Vse lepo posnažim, in jih v panj nazaj denem; pa vpokojile se niso več. Serdite hodijo iz enega kota v drugega — najbrž jim je še vedno po mravljah smrdelo — čedalje manj jih je bilo in vsaki dan so poskušale uiti, kar jim pa tudi vsaki dan zabranim. Na zadnje mi je bilo vendar že vse predolgočasno, jim vse dopustim ter čakam konca. Kraljica je obolela in komaj še sem ter tje lazila; čebele so bile čedalje bolj nepokojne. Poslednjič zadene neka čebela njeno veličanstvo na ramo, jo iznese, ter ž njo vred v travo pade. Umrta je kmalo potem, al jaz, ker so mi toliko nagajale, se za pogreb ne zmenim. Tak je bil konec moje prve poskušnje, znoja in truda.

(Dalje prihodnjč.)

Življenjepisne črtice.

II. Baron Berlepš.

R. — Avgust baron Berlepš je rojen iz starodavne žlahtne rodovine Moravske, nekdanj Berleves imenovane, 28. junija 1815 na grajščini Sebach blizu Langensalca (Prusko-Saksonsko).

Za viksi šole ga je pripravljaj od 8. do 13. leta župnik Venk — pobožen in učen mož. Na gimnaziji v Goto je šel Berlepš 1828. leta; zavoljo izvrstnega znanja starih jezikov je brž prestopil v zgornji gimnazij, ter je l. 1831. latinske šole izvršil v Mühlhausen-u. Preselil se je na vseučilišče v Halle, potem v Lipsijo, ker se je po željah očetovih pravoslovnosti učil. Leta 1833. je bil kot enoletni prosti vojak in tako tej dolžnosti zadostil. Šel je potem v Greifswald, kjer je l. 1835. svoje šole dokončal, ter v Mühlhausen-u v pravno vradnijo kot praktikant ali vajenec stopil.

Mladi baron Berlepš pa ni nobenega pravega nagnjenja do pravoslovnosti imel, zato je čez 2 leti vradnijo popustil in šel v Monakovo, da bi katol. bogoslovske šole obiskoval. — Leta 1841 se je ravno pripravljaj, da bi bil doktor bogoslovja postal in potem službo kot profesor na vseučilišči nastopil, kar nena doma njegov oče še le 49 let star umrje. Tedaj je šole popustil in očetovo grajščino prevzel. Tù je imel še le popolno priložnost živeti in delati za svoje ljube čebelice; 17 let je tudi neprenehoma delal in se trudil edino za čebelarstvo. Leta 1858 je grajščino Sebah nekemu sorodovincu proti letni plači prepustil, šel v Goto, kjer se je leta 1867 z vdovo nekega Würtemberškega pravnika oženil. Malo časa je stanoval v Koburg-u, kjer ga je na sprehodu leta 1868 nesreča mrtvouda zadela. Leto potem se je preselil v Monakovo, kjer si je stanovitno stanovanje izvolil.

Ljubezen do čebel in globoka razumnost njih bistva in njih delovanja je bila viditi že pri detetu Berlepšu. Vogel pripoveduje, da se je že ko mali fantek predrzno pred panj vstopil ter čebelice opazoval, tako da ga je pesterna le težko od čebelnjaka spravila. To je njegovega očeta nagnilo, da mu je osmi rojstni dan za plačo pridnosti panj čebel podaril. Prejšnji gospodar čebel kmet Šulce je bil

potem njegov prvi učenik v čebelarstvu. Ko je poznejše vodja latinskih šol v Goti, g. Döring, sam velik prijatelj čebelarstva, to od svojega učenca Berlepš-a zvedil, je poskrbil, da je 6 Berlepš-ovih panjev bilo preneseno v njegov ulnjak. Tù v svojem 13. letu Berlepš ni večega veselja imel, kakor če je smel roj, bodi-si tudi z najbolj visokega drevesa, v panj ogrniti in spraviti. Tudi poznejše na vseučilišču v Bon-u je pred oknem svojega stanovanja vedno nekaj panjev imel.

V Greifswald-u, kjer mu je profesor rastlinstva svoj ulnjak v skrb izročil, je Berlepš enkrat zapazil, da se je matica po svojem izletu z znamenjem trotovim v svoj panj vrnila; trdno je mislil, da je ranjena. Kako sta se s profesorjem, kteremu je svoje opazovanje razodel, čudila, ko vidita, da panj veselo dela in napredva.

Popolno in vedno opazovanje življenja in delovanje posamesnih čebel in cele rodovine v panji se je pa še le začelo potem, ko je prevzel posestvo po u. očetu. Postavil je na svojem posestvu 100 slamopletenih panjev; prečital je in globoko premišljeval je vse knjige, od kterih koli je vedil, da o čebelarstvu govorijo. Kar je tehtnega vedil ali bral, vse je poskušal s svojim prijateljem kmetom Šulcem. Ni teden preteklo, da bi „čebelarski kmet“ pri „čebelarskem baronu“ ne bil, ali pa ta pri unem. Ni se bal nobenih stroškov, da je le vse poskušal in preiskoval, kar koli novega je o čebelarstvu slišal ali bral. Ko je leta 1845. Dzierzon svoje nove učne stavke o čebelarstvu začel učiti in zagovarjati, si jih je baron Berlepš z vedno poskušnjo tako prilastil, da mu ni bilo težko vse male pomanjkljivosti popraviti in dostaviti, ako je sem ter tje bilo potrebno in tako „delovanje s premakljivimi satovniki“ kot najboljši za vselej utrditi.

Bil je pa tudi baron Berlepš — pogledjmo le njegovo učenje — popolno pripraven za vsako potrebno opazovanje in znanstveno preiskovanje. Smemo po pravici trditi, da karkoli imamo večega spoznanja o živalskem življenji sploh in posebno o Zaževkah in čebelah se imamo njemu zahvaliti. Njegovemu 20letnemu velikanskemu delovanju z besedo in pismom se imamo zahvaliti, da so se obudili in vstali imenitni učeniki živalskega življenja, kakor na pr. Siebold, Leuckart in drugi; potem ločbarji (kemikarji) kakor Liebig, Šneider in drugi.

Pisatelj tega je imel leta 1872. v Solnemgradu priliko največega čebelarja barona Berlepš-a osebno pozdravljati in spoznati. Kako milo se mi je storilo, ko vidim slavnega čebelarja, še le 58 let starega, kterega sem iz njegovih spisov kot močnega, delavnega duha in moža poznal, zdaj vsega bolehnega in hromotnega! Vendar njegovo bistro oko, njegova beseda je še kazala neskajeno moč duhá. Veselje je pa vse prešinilo, ko znani čebelar Vogel vstane, ter v srčnim, ginljivim ogovoru Berlepš-u lavarov venec podá v spomin petdesetletnice, od kar je prvi čebelni panj od očeta v dar dobil, ter sam marljivi čebelar postal. Tudi njemu je bilo milo pri srcu, ko je v sredi znanih čebelarjev proslavljen in ovenčan stal! Kolika vrsta veselih in žalostnih prigodkov je stala pred njegovim duhom od 8. do 58. leta? Bodi mu čast in hvala! Božja previdnost pa mu daj še mnogo let gledati napredek čebelarstva, za kterega je s tolikim trudom tako marljivo delal!

Štatistika čebelarstva v Avstriji.

(Dalje.)

Vradne številke se tedaj ne dajo opravičiti, tudi ne vemo, od kod so prišle in kako se sestavljale. V potrjenje rečenega bodi nam dovoljeno, sklepni pregled Kranjske kupčijske zbornice na ministerstvo leta 1854 navoditi: „Čebelnih panjev je na Kranjskem 100.000 (v popisu leta 1869: 25.203 — resnica bo menda v sredi); medú 38.000 centov in voska 2000 centov, skupne vrednosti 816.000 gold. st. den.“ — Tù se tedaj računi 40 funtov na panj (to je, najmanj polovico preveč). — Primerno temu Kranjsko leta 1859 s 100.000 (po popisu 25.000, v resnici kakih 50.000) panjev prideluje 40.000 centov medú in voska, drugih 13 večih kronovin Avstrije leta 1869 pa le 29.000 centov, da-si se je naštelo po teh kronovinah blizo 900.000 panjev!?

Bodi si, kakor rado — priložnost bomo še večkrat imeli take umetno sestavljene številke razdevati — toliko bolj pa cenimo resnično statistiko in sklepanja iz nje. Gotovo je: Avstrija z Ogerskim ima panjev najmanj 1,711.242 in prideluje najmanj 171.242 centov medú in 8555 centov voska. Cena pridelka znaša vkup 5,136.050 gold. (4,281.000 za med in 855.500 gold. za vosek) in potrebuje denarne zaloge 8 do 10,000.000 gold. (panj po 5 do 6 gold.); daje tedaj čistega dobička ali obresti 50 do 60 odstotkov. Tako se računi navadno po Nemškem in drugod pri čebelarstvu.

Kot podlaga tega računa je čebelarska skušnja, da panj drugi k družemu daje na leto po 10 funtov medú in $\frac{1}{2}$ funta voska in da splošna cena medú je 25 gold. za cent in 100 gold. za cent voska. Pač vem, da čebelarji po Kranjskem, Koroškem, Hrvaškem in Primorskem navadno po desetletnem poprečnem računu stavijo letni pridelek na panj 19–20 funtov medú in 1 funt voska, kar tudi ni čisto napačno, če matičniku (panj za pleme) roje prištevamo. Se ve, da potem postanejo zgorej navedene številke ravno še enkrat tolike, t. j. pridelek v celi Avstriji bi bil 342,484 centov medú in 17.110 centov voska, tedaj tudi vrednost blagá čez 10 milijonov goldinarjev in denarna zaloga bi znašala 16 do 20 milijonov goldinarjev.

Samo po sebi se razume, da se pridelek po letini silno razloči, tedaj tudi cena pridelka. Tako vemo, kako se je pri čebelarstvu pridelek 1869. leta od pridelka 1870. leta razločil. Po vsi srednji Evropi se čebelarji gotovo s žalostjo spominjajo 1870. leta, ter si skušenj prezimovanja čebel gotovo več ne želijo. Po nekterih željah, kakor ravno na pr. po Koroškem, Kranjskem, Hrvaškem i. dr. je z ma tretji del, tudi polovico panjev pokončala. Cena medú je poskočila po marsikterih deželah na 20 do 30%. Resnica je pa, da po Nemškem, kjer je sploh Dzierzonski panj v navadi, niso tisto leto tolike škode trpeli, kakor pri nas. Tù pa je tudi naloga našega delovanja, ker gotovo je, da pridelki so stanovitniši pri čebelarstvu s premakljivimi, kakor z nepremakljivimi satniki; zato namreč, ker pri Dzierzonovem panju se dá pri nenavadnih okoliščinah n. pr. zimi itd. marsikaj pomagati, pri drugih pa nič. Tu bi bilo gotovo truda vredno na tanko pozvedovati, v kaki primeri je po deželah čebelarstvo s premakljivim proti nepremakljivemu delovanju. Če v naslednjih številkah poskušam malo k temu pripomoči,

naj to ne velja kot pravilo ali vodilo, ampak le kot mali pripomoček k daljnemu pozvedovanju. Jaz navodim le kar številke razposlanih čebelnih panjev v razne dežele, ter mislim, da se ne motim, če postavljam, da kjer je večja ljubezen do umnega čebelarstva, je tudi večje število Dzierzonovih panjev.

Od skupnega števila razposlanih panjev je šlo v dežele našega cesarstva 40% in sicer: V Šlezijo 384 panjev ali 2·2% vseh leta 1869 naštetih panjev; na Moravsko 716 panjev ali 1·1%; na Česko 870 panjev ali 0·6%; na spodnje Avstrijsko 248 panjev ali 0·4%; na zgornje Avstrijsko 162 panjev ali 0·4%; na vse druge dežele ta in unkraj Litave le 90 panjev. — Iz tega bi se znalo in smelo sklepati, da je v Šleziji največ Dzierzonovih panjev (saj tudi Dzierzon v Šleziji prebiva — se ve da v Pruski), potem na Moravskem, Českem itd. Če na pr. vzamemo, da ima vsaki peti čebelar panjove s premakljivimi satniki, bi jih bilo po tem takem v Šleziji 1920 panjev, ali $\frac{1}{5}$ vsch naštetih panjev, na Moravskem 3500 ali $\frac{1}{20}$, na Českem 4300, ali $\frac{1}{35}$ itd. Iz tega se tudi razvidi, da čebelarstvo največje pravne in denarne podpore potrebuje v Galiciji, po Solnograškem, Tirolskem, Koroškem, Kranjskem in Štajarskem itd. Toliko imenitna in podučna je prava statistika za posamesnega umnega čebelarja in za vlado še posebno, ker brez statistike vlada po temi tava in denarno pomoč le po naključji deli.

(Dalje prihodnjič.)

Naznanilo knjig.

Šnurdirbur ali čebele od Viljema Buš-a (s kakimi 150 smešnimi podobami) v Monakovem — Braun in Šneider, cena 1 gld. 70 kr. Knjižica popisuje v vezanem govoru, vedenje in življenje čebelic, ter ga prilika človeškemu vedenju in življenju. Pojasnjuje vse s smešnimi podobami, ni tedaj čudo, da obilno veselost in smeha obuduje. N. pr. Čebelarja Dralea veselje in trpljenje s čebelami: roj — z Bogom, da se nikolj več ne vidimo; okajeni čebelni tat, svatovščina kraljice i. t. d. Vsem, kateri nemški umejo, priporočamo knjižico za oddih in vedrilo.

Nj. vel. cesarica Elizabeta je blagovolila čebelarско društvo na Dunaji pohvaliti za njegovo delovanje in darovati 100 gld. za društvene namene.

Društvenikom v naznanilo.

Ker se „polležeči panji“ (Halblagerstöcke) s 14 romčki (glej 1. list.) nekterim prekratki zdijo, se bodo delali v prihodnje s 16 romčki. In 2 taka panja dobi od družbinega vodstva po 75 kr. le tisti družnik, kateri plača vso letnino, to je 1 gl. 50 kr.; kateri pa da samo 75 kr. ali za pol leta, ali pa pomanjšano plačo za celo leto, ima pravico samo do enega panja po ti ceni. Tako imenovani „prestopni panji“ (Uebergangsstöcke) se bodo družnikom za naprej po 1 gl. namesto 1 gl. 50 kr. dajali. — Tudi se dobivajo pri vodstvu druga razna orodja: Stroj za čebele pokaditi 1 gld. 50 kr., drugi za enaki namen à 1 gld. in 2 gld.; kadilni zavitki 12 po 15 kr.; ameriška kapa za glavo, se pikanja obvarvati, še druge enake priprave po 65 kr. in 70 kr.; 5 raznih nožev za satovje izrezovati à 55 kr. in 65 kr.; trojno orodje za snaženje à 60—70 kr.; razžagane dilice za satovnike, seženj po 4 kr. i. t. d.

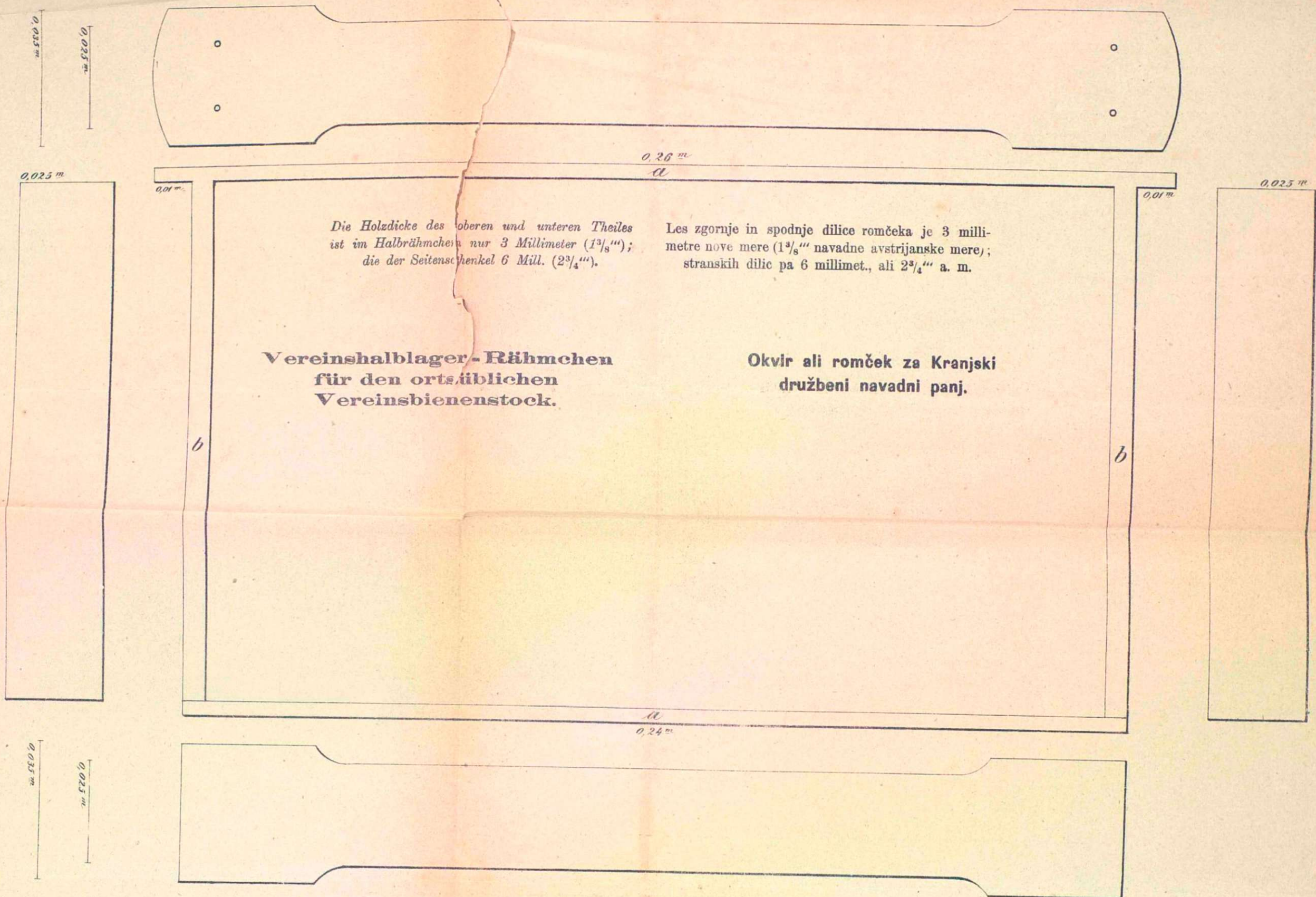
Odgovorni vrednik Vatroslav Holz.

Izdavatelj „čebelarско društvo.“

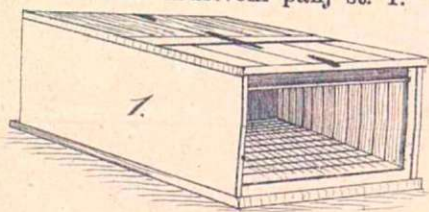
Natis J. Blaznikovih dedičev v Ljubljani.

Tablica I. — Tafel I.

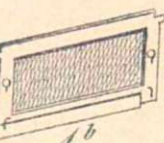
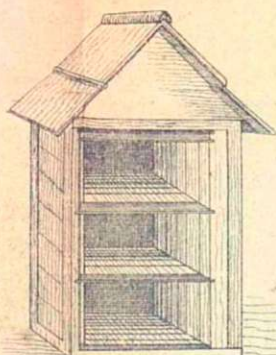
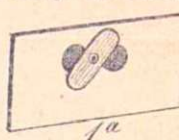
Priloga k 12. listu „Slovenske čebele“ 1873. — Beilage zu Nr. 12 der „Kr. Biene“ 1873.

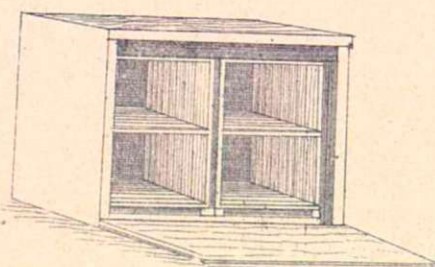
Vereinshalblagerstock Nr. 1.
Navadni društveni panj št. 1.

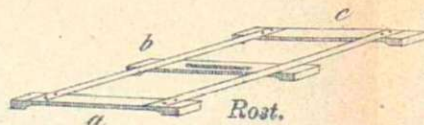
Thüre.
Zadnja skončnica.

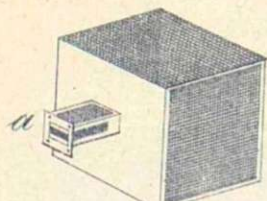
Fenster.
Okence. Halbständer mit abnehmbarem Dache Nr. 3.
Vispki panj s premakljivo streho št. 3.

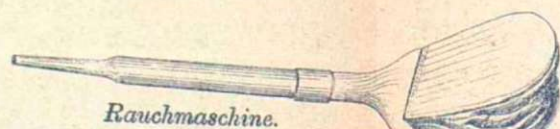
Rothschützcher Lagerstock Nr. 2.
Baron Rotšic-ev panj št. 2.

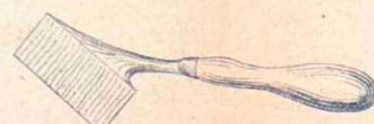
Rost.
Brana za satnike.

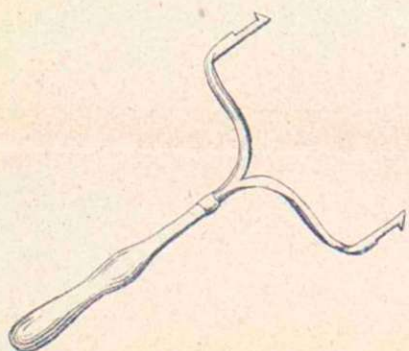
Drohnenfangtrichter aus Draht geflochten.
Draten trotnik (mrežica, v katero se troti lovijo).

Rauchmaschine.
Kadilnik (meh in cev za tlečo gobo, čebele pokaditi).

Putzschaber.
Sternula čebelarska.

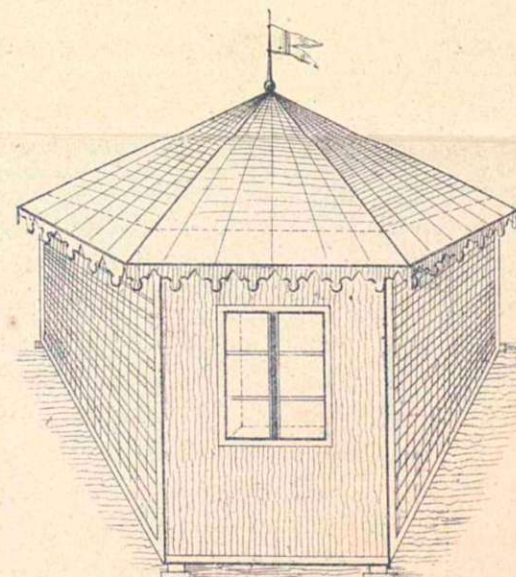
Vereins-Wabengabel für Stäbchen u.
Rähmchen von 9 1/2'' Breite.
Satne vilice (s katerimi se satniki iz
panja jemljejo.)

Messerkeile.
Spodrezilnik

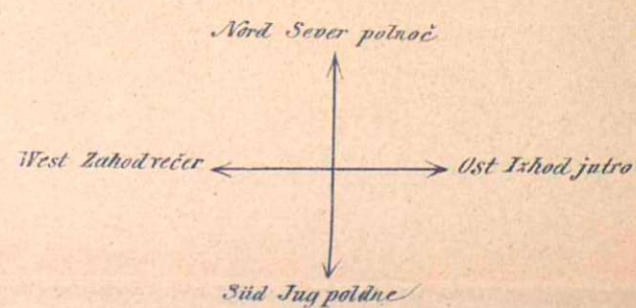
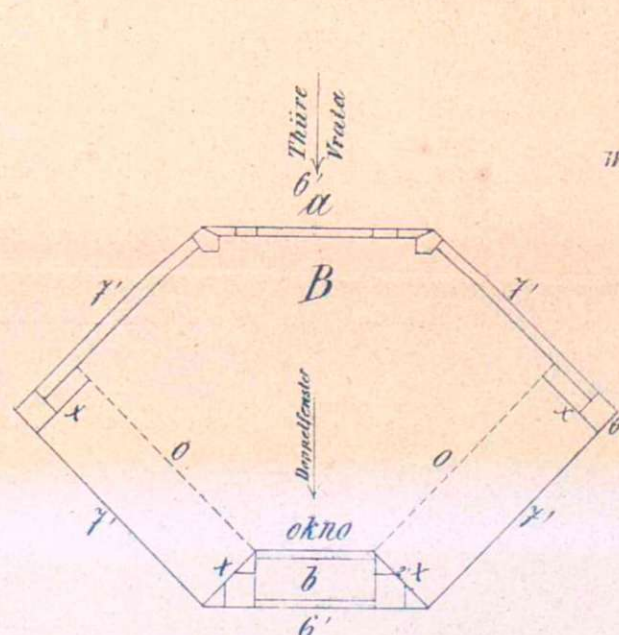
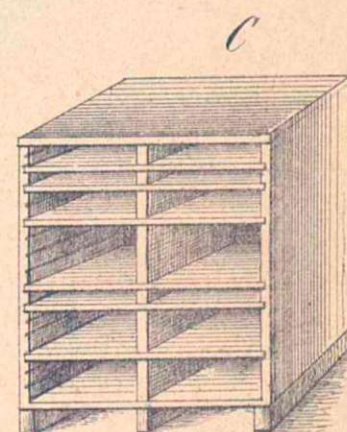
Weiselkäfig zugl. Pfeiffendeckel von
Draht geflochten.
Matičnica (dratena pletenica matično pripreti)
ob enem pokrovček za matično zibelko.

Front mit Fenster.
Spodnja stran z oknom.

Rothschützcher Halbpavillon, sechseckig.
Rotšic-ev šestvogelni čebeljak (Polpaviljon).

Repositorium.

Maasstab zur Vergleichung (1 Fuss = 5 Millimeter
der Zeichnung)
Primerljiva mera 1 čevlji 5 millimetrom ponarisanju

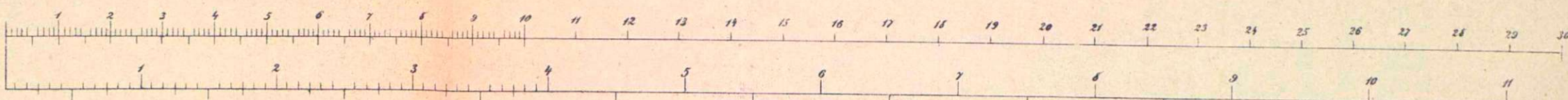
Narisano avgusta meseca 1873:
Bar. Rotšic, m. p.
predsednik

Entworfen und gezeichnet im August 1873:
Bar. Rotschütz, m. p.
Vereinspräsident

Tablica II. — Tafel II.

Priloga k 12. listu „Slovenske čebele“ 1873. — Beilage zu Nr. 12 der „Kr. Biene“ 1873.

m. m. - metrična mera (Nova mera).

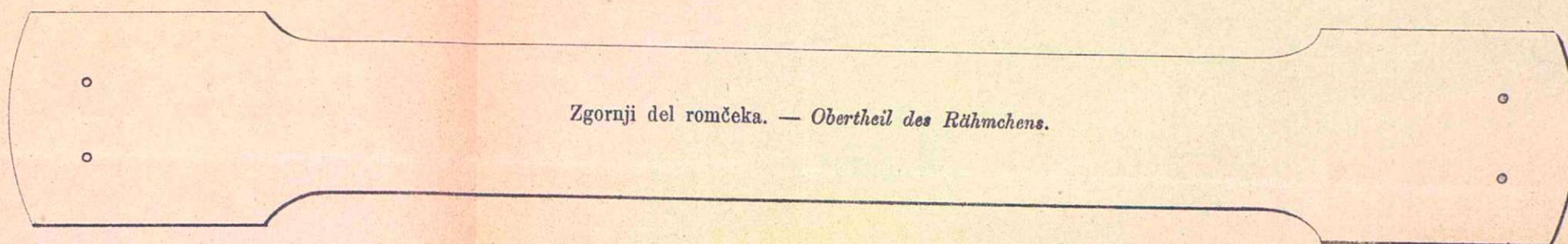

m. - Metermass.

av. m. (Stara avstrijska mera).

ö. - österr. Z. M.

Dolgostna mera. — Massstab.

Zgornji del romčeka. — Obertheil des Rähmchens.

0,025 m.

0,01 m.

0,25 m.

a

0,025 m.

0,01 m.

Večji okvir ali romček
za baron Rotšic-ev panj.

Ganzrähmchen für den
B. Rothschild'schen Lagerstock.

Debelost lesa vseh pet delov celega romčeka je
vedno in povsod 6 milimetrov ali $2\frac{3}{4}$ a. m.

Pri manjših romčeki za družbeni Kranjski panj
pa so stranice ravno tako debele, zgornja in spodnja
deščica (a) pa pol tanjša, namreč 0.003 m. m. ali
 $1\frac{3}{8}$ a. m.

Die Holzdicke jedes der 5 einzelnen Rähmchen-
theile ist im Ganzrähmchen immer und überall 6
Millimeter (0.006) oder - $2\frac{3}{4}$ Linien ö. (2.75").

Bei Halbrähmchen sind die 2 Seitentheile ebenfalls
von obiger Holzstärke, dagegen Ober- und Untertheile
(a) um die Hälfte schwächer und zwar 3 Millimeter
(0.003) oder - $1\frac{3}{8}$ Linien ö. (1.375").

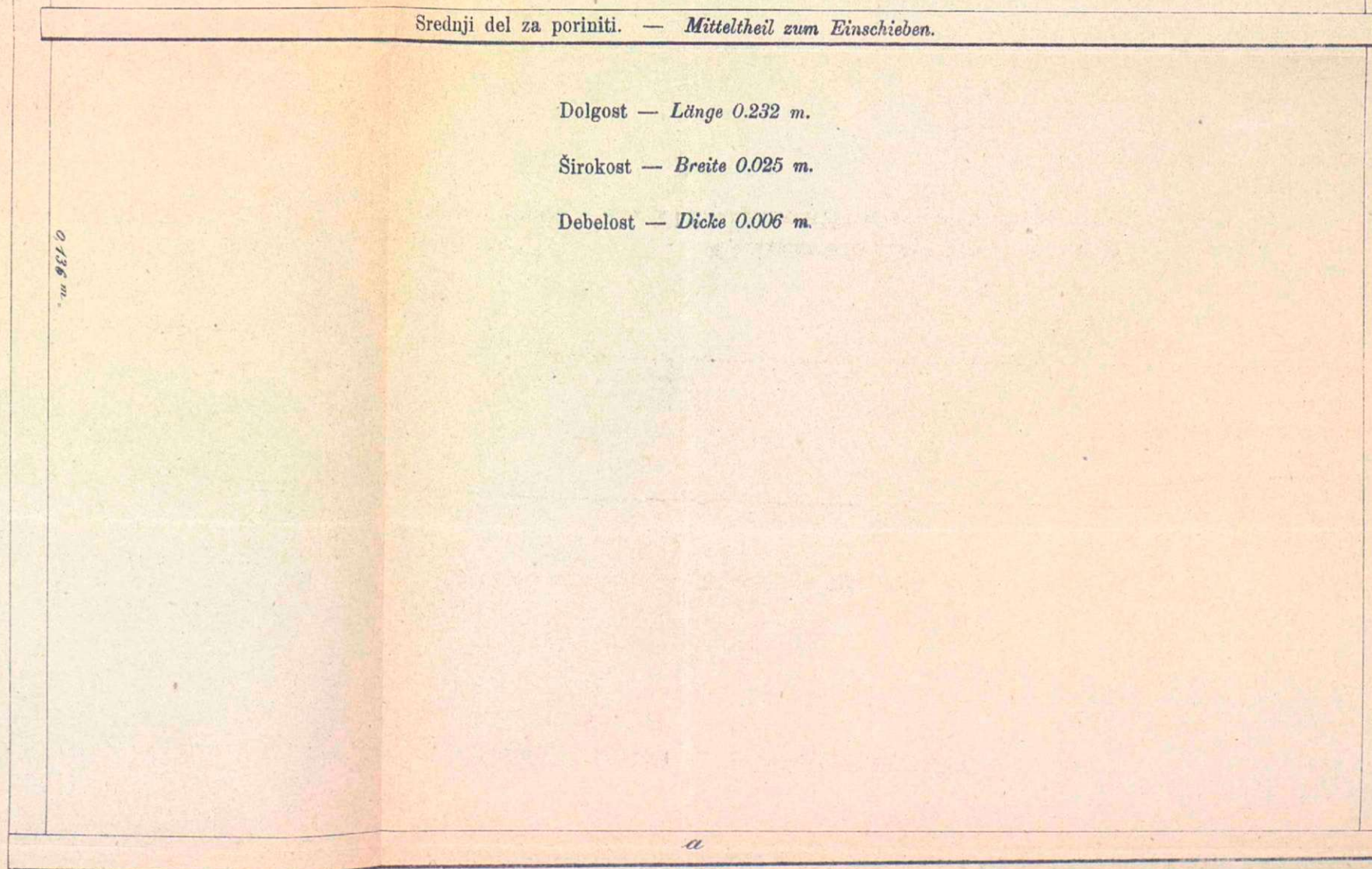
Srednji del za poriniti. — Mitteltheil zum Einschieben.

Dolgost — Länge 0.232 m.

Širokost — Breite 0.025 m.

Debelost — Dicke 0.006 m.

0,025 m.

0,24 m.

Spodnji del. — Untertheil.

0,025 m.

0,01 m.

Narisano avgusta meseca 1873:

Bar. Rotšic, m. p.
predsednik.

Lith. Blasnik, Laibach.

Entworfen und gezeichnet im August 1873:

Bar. Rothschild, m. p.
Vereinspräsident.